

فرمان
رئیس جمهوری اسلامی افغانستان
در مورد توشیح طرح قانون طب عدلی

ماده اول :

به تاسی از حکم ماده (79) قانون اساسی افغانستان طرح قانون طب عدلی را که به اساس مصوبه شماره (28) مورخ 1385/8/30 شورای وزیران بداخل (4) فصل و (35) تصویب گردیده است ، به حیث فرمان تقنینی توشیح میدارم .

ماده دوم :

وزیر عدلیه ج.ا.ا و وزیر دولت در امور پارلمانی موظف اند طرح قانون را در خلال (30) روز از تاریخ انعقاد نخستین جلسه شورای ملی به شورای ملی تقدیم نمایند .

ماده سوم :

این فرمان تقنینی از تاریخ توشیح نافذ و در جریده رسمی نشر گردد.

حامد کرزی
رئیس جمهوری اسلامی افغانستان

بسم الله الرحمن الرحيم
قانون طب عدلی
فصل اول
احکام عمومی

مبنی

ماده اول

این قانون به تاسی از حکم مندرج ماده سی و یکم قانون صحت عامه به منظور تنظیم امور مربوط به خدمات طب عدلی و تأمین بهتر عدالت حین ابراز نظر مسلکی در رابطه به قضایای جزایی ومدنی که از طریق مراجع عدلی وقضائی به ادارات خدمات طب عدلی ارئه میشود، وضع گردیده است.

اهداف

ماده دوم :

اداره خدمات طب عدلی بمقصد تأمین اهداف ذیل فعالیت مینماید :

- 1- فراهم آوری تسهیلات طبی به مراجع عدلی وقضائی.
- 2- اجرای مهارت های تخصصی طب عدلی.
- 3- توسعه و ارتقای پروگرام های تربیوی وتحقیق.

اصطلاحات

ماده سوم :

اصطلاحات آتی در این قانون معانی ذیل را افاده مینماید:

- 1- متخصص: شخصی است که در رشته اختصاصی دارای سندمعتبر علمی باشد
- 2- طبیب: شخصی است که دارای سندفراغت تحصیلی در رشته طب (دیپلوم طبی) از مؤسسات تحصیلی داخلی یا خارجی کشور باشد.
- 3- متخصص طب عدلی: متخصص طبی است که در رشته عدلی نیز دارای سند معتبر علمی تخصص باشد.
- 4- معاینات تخصصی طب عدلی: معاینات وتحقیقات لازم که درقضایای جزایی و مدنی از طرف متخصص طب عدلی انجام داده میشود.
- 5- گزارش طب عدلی: سندرسمی کتبی است که بعدازانجام معاینات تخصصی طب عدلی توسط متخصص طب عدلی تهیه و تنظیم گردیده، شامل مقدمه، تشریح ونتیجه باشد.
- 6- تکنیش طب عدلی: شخصی است که دارای سند تحصیلی فنی یالابراتوار طبی یکی از مؤسسات طبی داخلی یا خارجی باشد.
- 7- کارکن فنی طب عدلی: شخصی است که تعلیمات خاص فنی راتحت نظرمتخصص طب عدلی سپری نموده، دارای تصدیق نامه طب عدلی بوده و دراطاق معاینات داخلی جسد اجراگردیده واجواف داخلی جسد را تشریح مینماید.
- 8- اتوپسی (معاینات داخلی جسد): عملیه است که درآن معاینات داخلی جسداجراگردیده واجواف داخلی جسد را تشریح مینماید.
- 9- امبولاتوری: واقعات حیاتی است که از طرف مرجع عدلی وقضائی جهت معاینات عدلی طبی وابرانظرمحول می گردد.

رایگا نبود معاینات

ماده چهارم :

معاینات تخصصی عدلی طبی طور رایگان به مصرف دولت صورت می گیرد.

همکاری بامتخصص طب عدلی

ماده پنجم :

مؤسسات صحی کشور و طبیبان مربوط مکلف اند، حین ضرورت ، بامتخصص طب عدلی همکاری جدی نمایند.

فصل دوم وظایف و صلاحیت ها

ارائه نظر مسلکی

ماده ششم :

متخصص طب عدلی مکلف است ، راجع به هر نوع معاینات و تشخیص عدلی طبی نظر مسلکی خود را ارائه نماید.

اشتراک متخصص طب عدلی در انجام معاینات

ماده هفتم :

متخصص طب عدلی حین مطالبه پولیس ، حارنوال ، قاضی یا سایر مراجع ذیصلاح قانونی مکلف به اشتراک در مشاهده محل واقعه و نبش قبر میباشد .

اشتراک به صفت اهل خبره

ماده هفتم :

متخصص طب عدلی به حیث اهل خبره در امور معاینات و تشخیص مطابق احکام قانون اجراءات جزائی اشتراک نموده درکشف جرم و بدست آوردن مدارک اثباتیه آن کمک مینماید.

ارایه توضیحات

ماده نهم :

متخصص طب عدلی مکلف است ، مطالبه پولیش ، حارنوال ، قاضی یا سایر مرجع ذیصلاح قانونی در مورد نتایج مرتبه خویش توضیحات لازم ارایه کرده و در صورت لزوم در جلسه محکمه حاضر شود.

صلاحیت متخصص طب عدلی

ماده دهم :

متخصص طب عدلی حین انجام معاینات و تشخیص دارای صلاحیت های ذیل میباشد :

- 1- مطالعه همکاری در مورد کشف قضایا از متخصصین رشته های مخلف .
- 2- مطالعه توضیحات لازم در مورد تصمیم پولیس، حارنوال ، قاضی یا سایر مراجع ذیصلاح قانونی از ادارات مذکور.

ارایه معلومات اضافی

ماده یازدهم :

هرگاه راجع به حقایق مهم در ضمن تحقیقات از طرف پولیس، حارنوال، قاضی یا سایر مراجع دیصلاح قانونی سوالاتی مطرح نشده باشد، متخصص طب عدلی مکلف است، بعد از انجام معاینات در گزارش از آن تذکردهد.

ارسال مواد غرض معاینات لابراتواری

ماده دوازدهم :

متخصص طب عدلی میتواند، در صورت ضرورت معاینات لابراتواری مواد موردنظر را جهت تحقیق بیشتر ضم فورمه های معینه به لابراتوار مربوط ارسال نماید.

ارائه گزارش

ماده سیزدهم :

متخصص طب عدلی مکلف است، بعد از انجام معاینات، گزارش عدلی طبی و فورمه مربوط رابحیث سند رسمی درسه نقل تریبب و امضاء نموده، اصل سندبه مرجع مربوط ارسال و یک نقل آن به دفتر طب عدلی و نقل دیگران نزد متخصص طب عدلی حفظ میگردد.

احصانیه گیری

ماده چهاردهم :

احصانیه گیری و حفظ مواد تحقیق طب عدلی ازوظایف متخصص مربوط و اداره طب عدلی میباشد. طرز حفاظت و امحان این مواد توسط لایحه جداگانه تنظیم میگردد.

حتمی بودن اشتراک متخصص در اجرای معینات

ماده پانزدهم :

اشتراک متخصصین طب عدلی و سایر رشته های طبی مربوطه حین اجرای معاینات عدلی طبی در موارداتی حتمی است :

- 1- معاینات و تشخیص تخصصی اهمال کارکنان طبی ناشی از تخلفات مسلکی.
- 2- معاینات مکرومواد و نظریات طبی مندرج دوسیه هائی که تحت دوران خقیق یامحاکمه قراردارد.
- 3- معاینات تخصصی وقایع پیچیده.

ارتقای سطح دانش مسلکی

ماده شانزدهم :

متخصص، تکنیشن و کارکن طب عدلی مکلف اند، بطورمتداوم وبه همکاری وزارت صحت عامه سطح دانش نظری و مسلکی خویش رابلند برده ودر امورعملی روزمره از اساسات علمی قبول شده اداره خدمات طب عدلی پیروی نمایند. طرزارتقای سطح دانش نظری و مسلکی متخصص، تکنیشن وکارکن طب عدلی طبق لایحه جداگانه تنظیم میگردد.

فصل سوم معاینات عدلی طبّی

اجرای معاینات

ماده هفدهم :

اجرای معاینات عدلی طبّی توسط متخصص طب عدلی دارنده جواز فعالیت صورت می گیرد. در صورت عدم موجودیت متخصص طب عدلی ، متخصص مربوط رشته طب در حدود دانش مسلکی مکلف است ، در زمینه ابراز نظر نماید .

انواع معاینات عدلی طبّی

ماده هجدهم :

معاینات عدلی طبّی ب هکتگوری های ذیل تقسیم میگردد:

- 1- معاینات اشخاص زنده .
- 2- معاینات اجساد
- 3- معاینات مدارک اثباتیه .
- 4- معاینات اسنادیکه به طب عدلی راجع میگردد.
- 5- معاینات عدلی ناشی از اهمال و ظیفوی کارکنان طبّی .

اجرای معاینات تکمیلی ومکرر

ماده نوزدهم :

(1) معاینات تکمیلی ومکرر عدلی طبّی بالاثر تقاضای تحریری مراجع ذیصلاح در حالات ذیل اجراء شده میتواند:

- 1- در صورتیکه نتیجه مقدماتی معاینات عدلی طبّی وضاحت نداشته باشد.
- 2- در صورتیکه نتیجه معاینات عدلی طبّی مورد قناعت مراجع مربوط قرای نگردد.
- (2) در حالات مندرجه (2) فقره (1) این ماده موضوع به متخصص دیگر (غیر از متخصص قبلی) باکمسیون که دارای صلاحیت علمی بالاتر باشد (دبیار تمنیت طب عدلی) محول میگردد.
- (3) طرز اجرای معاینات عدلی طبّی مقدماتی تکمیلی ، مکرر و کمیسونی ، طبق احکام قانون اجراءات جزائی ومدنی تنظیم میگردد.

مکلفیت آمرین ادارات صحی

ماده بیستم :

هرگاه اجرای معاینات عدلی طبّی خارج از مراکز خامات طب عدلی صورت گیرد، آمرین ادارات صحی مربوط مکلف اند، مواد و وسایل مورد ضرورت مکمل ومحفوظ در اختیار متخصص طب عدلی بگذارند.

محتوای مقدمه نظریه

ماده بیست ویکم :

(1) مقدمه نظریات عدلی طبّی ، شامل مطالب آتی میباشد:

- 1- وقت ومحل اجرای معاینات عدلی طبّی .

- 2- شرایط فیزیکی از قبیل روشنی ، درجه حرارت و امثال آن حین اجرای معاینات عدلی طبی.
 - 3- تقاضانامه اجرای معاینات عدلی طبی یا فورمه اینکه به اساس آن معاینات ثبت میگردد.
 - 4- اسم ، تخلص ، رتبه و درجه علمی متخصص طب عدلی و اسم اداره ای که در آن ایفای وظیفه مینماید.
 - 5- شهرت میت یا اشخاص زنده .
 - 6- درج سایر اسناد و اشیای دست یاب شده .
 - 7- تفصیل مواد ار سالی و مشخصات دوسیه باتوضیح نمبر مسلسل ، تعداد جلد و صفحات دوسیه .
 - 8- شهرت اشخاصیکه حین انجام اجرای معاینات عدلی طبی حاضر بوده اند.
 - 9- هدف معاینات عدلی طبی .
 - 10- فهرست سوالات طرح شده.
 - 11- توضیح کیفیت واقعه ، نتایج تحقیقات مقدماتی ، مشاهدات محل واقعه و محتویات اسناد طبی معام قانونی وی حتمی می باشد.
 - 12- در نظر گرفتن شکایت شخصیکه معاینه میشود.
- (2) در صورتیکه طفل یا شخص مبتلابه مریضی عقلی یا روانی معاینه شود، حضور والدین یا قائم مقام قانونی وی حتمی می باشد .

محتوای گزارش عدلی طبی

ماده بیست و دوم:

- تشریح گزارش عدلی طبی شامل تمام مراحل تحقیق و ارقام واقعی بوده و بانظر داشت میتودهای تحقیق توأم باعکس (فوتو) رسم، سلاید و امثال آن مطالب ذیل را احتوا میکند:
- 1- معاینات تخصصی عدلی طبی میت شامل موارد ذیل میباشد:
 - رنگ و چگونگی البسه و شرح خصوصیات ظاهری جسده که جین معاینات خارجی میت به مشاهده مرسد.
 - شرح معاینات داخلی اجواف اعضا و انساج بدن.
 - شرح معاینات سواد اخذ شده از میت جهت تحقیقات لابراتواری.
 - فهرست تمام اعضا و انساج که جهت پیوند اعضا به معاصد علمی ، تعلیمی و خدماتی از میت گرفته می شود ، توأم باذکر مرجع مرسل الیه .
 - نتایج تحقیقات لابراتواری.
 - 2- معاینات تخصصی عدلی طبی اشخاص زنده شامل موارد ذیل می باشد :
 - شرح مفصل علایم البسه و آثاریکه بالای آن دیده میشود.
 - فهرست مواد و اشیائیکه جهت تحقیقات و معاینات لابراتواری ارسال میگردد.
 - تاریخ اجرای معاینات لابراتواری و نتایج آن .
 - 3- معاینات تخصصی عدلی طبی مدارک اثباتیه جرم شامل موارد ذیل می باشد :
 - تدقیق و مطالعه مواد دوسیه .
 - شرح چگونگی قضیه .
 - شرح اسناد طبی و سایر اسنادیکه در قضیه مهم دانسته میشود

محتوای نتیجه گزارش عدلی طبی

ماده بیست سوم :

نتیجه گزارش عدلی طبی شامل مطالب ذیل میباشد:

- 1- تحلیل کیفیت واقعه در قسمت تشریح متناسب به آخرین امکانات عملی و علمی طب عدلی .
- 2- ترتیب نتیجه گزارش عدلی طبی بصورت واضح و مشخص با ارقام واقعی آن .

زمان ارائه مقدمه ، تشریح و نتیجه

ماده بیست چهارم :

- (1) مقدمه و تشریح گزارش عدلی طبی در جریان تحقیق و نتیجه آن بعد از اكمال تحقیقات لابراتواری تهیه میگردد.
- (2) اتوپسی بمنظور تحقیقات عدلی طبی به اساس تقاضای مراجع ارسال کننده جسد و تصمیم متخصص طب عدلی تا مر حله رسیدن به تشخیص و تثبیت علت مرگ صورت میگردد.

مدت اجرای معاینه و تشخیص

ماده بیست و پنجم:

معینات و تشخیص عدلی طبی در خلال حداکثر سه روز تهیه و به مراجع مربوط ارسال میگردد. در صورت ایجاب معاینات متمم، موضوعات پیچیده و معاذیر تخنیکی و اداعری که ایجاب تحقیقات و معلومات بیشتر را نماید، زمان تکمیل معاینات در مرکز از جانب رئیس و در ولایات از طرف آمرین طب عدلی بانظر داشت حالات الی چهل پنج روز تمدید و از چگونگی آن به مراجع اصلی ذیر بط اطلاع داده میشود.

امتیاز تشویقی

ماده بیست و ششم:

به منظور تشویق و جذب اشخاص فنی و مسلکی (بالخصوص زنان) و ارتقای سطح دانش علمی آنها در رشته طب عدلی و عرضه بهتر و مطمئن خدمات عدلی طبی ، برای کارکنان مسلکی طب عدلی (بخش خدماتی و کادری) تکنالوژیست های طبی ، لابیرانت ها ، مستحضران مسلکی و کارکنان فنی اتاق های اتوپسی و امبولاتوری و جیران %50 پنجاه فیصد معاش و ماکولات باضمانیم آن پرداخته میشود.

شمولیت در کادر علمی

ماده بیست و هفتم :

متخصصین طب عدلی مطابق اسناد تقنینی مربوط شامل کادر علمی شده میتوانند.

حالات عد اشتر اک در معاینات

ماده بیست و هشتم :

هرگاه متخصص طب عدلی ، خود متضرر، مدعی ، مدعی علیه یا شاهد بوده و یا با اشخاص متذکره قرابت نسبی یا وظیفوی داشته و یا منافع متخصص طب عدلی طور مستقیم یا غیر مستقیم در قضیه ذید خل باشد ، در معاینات عدلی طبی اشتر اک کرده نمی تواند.

عدم افشای معلومات محرم

ماده بیست و نهم :

هرگاه متخصص طب عدلی بنا بر وظیفه یا نوعیت کار، حین اجرای وظیفه معلوماتی را بدست آورده ایجاب مرجیت را نماید، مکلف است ، بدون مجوز قانونی آنرا افشاء ننماید.

تنظیم لوایح

ماده سی ام :

همکاری متخصص طب عدلی با سایر ادارات صحتی کشور و ارسال معاینات عدلی طبی به مراجع ذیصلاح قانونی طبی لوایح جداگانه تنظیم می گردد.

خضوریولیس ، حورنوال وسایر اشخاص حین اجرای معاینات

ماده سی ویکم :

(1) پولیس و حارنوال طبق احکام قانون در اجرای معاینات عدلی طری اشتراک نموده و در صورت اجازه متخصص طب عدلی ، سایر اشخاص ذیربط نیز در اجرای معاینات اشتراک کرده می توانند.

(2) متخصص طب عدلی در صورت لزو ، میتوند ، حین اجرای معاینات عدلی طبی از سایر اهل خبره دعوت و از نظریات آنها استفاده نماید.

تطبیق احکام قانون

ماده سی و دوم

وزارت صحت عامه و موظفین اداره خدمات طب عدلی مکلف به تطبیق احکام این قانون می باشند.

تعقیب عدلی

ماده سی و سوم:

هرگاه متخصص و مؤظف مربوط اداره خدمات طب عدلی در ایفای وظایف محوله از احکام قانون وسایر قوانین تخلف ورزند، بانظرداشت نوع تخلف طبق احکام قانون مورد تعقیب عدلی قرار می گیرند.

مهر اداره

ماده سی و پنجم :

اداره خدمات طب عدلی مرکزی و ادارات و لایطی آن دارای مهر مخصوص میباشد که در آن نشان جمهوری اسلامی افغانستان واسم اداره حک گردیده است.

انفاذ

ماده سی و پنجم :

این قانون از تاریخ تو شیخ نافذ و درحریده رسمی نشرگردد و بانفاذ آن قانون مؤسسه خدمات طب عدلی منتشره جریده رسمی شماره (493) مؤرخ 136/8/14 باضمایم وتعدیلات آن و قانون مؤسسات خدمات طب عدلی نافذ شده توسط فرمان شماره (582) مؤرخ 1420 /6/14 هـ ق ملغی شمرده می شود .